

УДК: 615.15:614.2:349.2

DOI: 10.14739/2409-2932.2017.2.103781

А. А. Котвіцька, Д. Ю. Тарасенко

Дослідження особливостей працевлаштування здобувачів вищої освіти фармацевтичних спеціальностей денної форми навчання

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Працевлаштування здобувачів вищої освіти фармацевтичних спеціальностей має як позитивний, так і негативний вплив на якість надання освітніх послуг навчальним закладом, особливо в частині здобутих студентом знань, умінь і навичок.

Мета роботи – дослідження особливостей працевлаштування здобувачів вищої освіти, що навчаються за денною формою, та особливостей укладення з ними трудових договорів.

Матеріали та методи. Під час дослідження використали юридичний, порівняльно-правовий методи аналізу.

Результати. Дослідженням встановлені певні особливості працевлаштування здобувачів вищої освіти в закладах охорони здоров'я, фармацевтичних підприємствах та організаціях. Чинним законодавством передбачено право здобувачів вищої освіти, які навчаються у ВНЗ за денною формою навчання, на вільне обрання роду діяльності, професії, роду занять і роботи. Відносини, що складаються між здобувачем вищої освіти та вищою школою, не можуть розглядатись як трудові. Робота за трудовим договором осіб, які поєднують її з денною формою навчання, не є сумісництвом або суміщенням, а вважається основним місцем праці, тому передбачає ведення трудової книжки працівника відповідно до загального порядку. Здобувач вищої освіти має право на власний розсуд обирати робочий час (повний або неповний робочий день, повний або неповний робочий тиждень) з урахуванням розкладу занять ВНЗ і тільки у вільний від навчання час. При роботі на умовах повного робочого дня колективним договором підприємства, закладу, організації з урахуванням особливостей роботи може бути встановлений ненормований робочий день для окремого переліку посад. Чинним законодавством передбачена можливість працевлаштування осіб, які не мають вищої фармацевтичної освіти, на працю в заклади ОЗ на чітко визначений перелік посад.

Висновки. Державою створено та забезпечуються сприятливі умови для роботи здобувачів вищої освіти, отримання практичного досвіду шляхом надання можливості вільно обирати вид діяльності, професію, місце праці відповідно до своїх здібностей і потреб.

Ключові слова: охорона здоров'я, фармацевтична освіта, фармацевтичні працівники, працевлаштування.

Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2017. – Т. 10, № 2(24). – С. 214–218

Исследование особенностей трудоустройства соискателей высшего образования фармацевтических специальностей дневной формы обучения

А. А. Котвицкая, Д. Ю. Тарасенко

Трудоустройство соискателей высшего образования фармацевтических специальностей имеет как положительное, так и негативное влияние на качество предоставления образовательных услуг учебным заведением, в частности знаний, умений и навыков, полученных студентом.

Цель работы – исследование особенностей трудоустройства соискателей высшего образования с дневной формой обучения и особенностей заключения с ними трудовых договоров.

Материалы и методы. В ходе исследования нами использованы юридический и сравнительно-правовой методы анализа.

Результаты. В ходе исследования установлены следующие особенности трудоустройства соискателей высшего образования в учреждения здравоохранения, фармацевтические предприятия и организации. Действующим законодательством предусмотрено право соискателей высшего образования с дневной формой обучения на свободный выбор рода деятельности, профессии, рода занятий и работы. Отношения, которые складываются между соискателем высшего образования и высшим учебным заведением, не могут рассматриваться как трудовые отношения. Работа по трудовому договору лиц, совмещающих её с дневной формой обучения, не является совместительством или совмещением, а считается основным местом работы, поэтому предусматривает ведение трудовой книжки работника в общем порядке. Соискатель высшего образования имеет право на своё усмотрение выбирать рабочее время (полный или неполный рабочий день, полную или неполную рабочую неделю) с учётом расписания занятий высшего учебного заведения и только в свободное от учёбы время. При работе на условиях полного рабочего дня коллективным договором предприятия, учреждения, организации с учётом особенностей работы может быть установлен ненормированный рабочий день для отдельного перечня должностей. Действующим законодательством предусмотрена возможность трудоустройства лиц, не имеющих высшего фармацевтического образования, на работу в учреждения здравоохранения с чётко определённым перечнем должностей.

Выводы. Государством созданы и обеспечиваются благоприятные условия для работы соискателей высшего образования, получение практического опыта путём предоставления возможности свободно выбирать вид деятельности, профессию, место работы с учётом способностей и потребностей.

Ключевые слова: здравоохранение, фармацевтическое образование, фармацевтические работники, трудоустройство.

Актуальные вопросы фармацевтической и медицинской науки и практики. – 2017. – Т. 10, № 2(24). – С. 214–218

The peculiarities' study of higher education applicants' employment in pharmaceutical specialties of full-time training

A. A. Kotvitska, D. Yu. Tarasenko

Employment of applicants of pharmaceutical higher education has both positive and negative impact on the quality of educational services provided by institutions, especially in terms of knowledge and skills acquired by student.

Objective is to study peculiarities of higher education employment, full-time training, and features driving them to conclude labor agreements.

Materials and methods. During the study, we used juridical and comparative legal methods of analysis.

Results. The study has defined the following features of the employment of applicants of higher education in the health care institutions, pharmaceutical enterprises and organizations. The current legislation provides the applicants of higher education enrolled in HEIs for full-time training with a right to make a free choice of the field of study, profession, type of occupation and work. The relationship developed between an applicant and higher education institutions are not to be regarded as an employment relationship. The working under the items of labor agreement for person who combine it with the full-time education is not a part or combination or sharing, and is considered the main place of job. Thus, it stipulates maintenance of records book of the employed worker according to the general procedure. An applicant of higher education has discretion to choose working hours (full- or part-time working day, full- or part-time working week) with taking into consideration the HEIs schedule and only in the free time. When full-time operating in frameworks of collective agreement at enterprise, institution, or organization, having accounted peculiarities of operation, non-standardized working day for some positions can be set. The current legislation stipulates possibility of employment for persons without higher pharmaceutical education to the health care institutions on the clearly defined positions.

Conclusions. The country authority has created and is providing favorable conditions for the higher education applicants, practical experience obtaining by providing a possibility of free choice of field of study, profession, place of employment in accordance with the abilities and demands.

Key words: delivery of health care, pharmacy education, pharmacists, employment.

Current issues in pharmacy and medicine: science and practice 2017; 10 (2), 214–218

Останнім часом в умовах сучасного соціально-економічного розвитку нашої країни та стану матеріальної забезпеченості населення значно почастішали випадки працевлаштування здобувачів вищої освіти, які навчаються за денною формою, на роботу в заклади, підприємства та організації.

Не є винятком і фармацевтичний сектор галузі охорони здоров'я (ОЗ). Своєю чергою, працевлаштування здобувачів вищої освіти, зокрема фармацевтичних спеціальностей, має як позитивний, так і негативний вплив на якість надання освітніх послуг навчальним закладом, особливо в частині здобутих студентом знань, умінь і навичок.

Мета роботи

Дослідити основні особливості працевлаштування здобувачів вищої освіти, що навчаються за денною формою, та особливості укладення з ними трудових договорів, окреслити коло посад фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я, на обіймання яких можуть претендувати здобувачі вищої освіти, які перебувають у процесі здобуття вищої фармацевтичної освіти.

Матеріали і методи дослідження

Під час дослідження використали юридичний і порівняльно-правовий методи аналізу.

Результати та їх обговорення

Охорона здоров'я та фармацевтична діяльність – важлива сфера реалізації соціальної політики кожної держави, а підготовка фахівців цієї галузі є визначальним елементом функціонування системи охорони здоров'я держави загалом. Безпосередній показник результатив-

ності процесу підготовки здобувачів вищої освіти – якість здобутих студентом знань, практичних умінь, навичок.

Для вирішення питання щодо можливості працевлаштування на працю здобувачів вищої освіти, які навчаються за денною формою навчання, проаналізували низку нормативно-правових актів (НПА) з цього напрямку.

Так, Конституцією України передбачено право кожної особи на працю, що дає можливість заробляти на життя роботою, яку він вільно обирає або на яку добровільно погоджується [1].

Право громадян на працю, тобто на одержання роботи з оплатою не нижче, ніж встановлений державою мінімальний розмір, включаючи право на вільний вибір професії, роду занять і роботи, також забезпечується Кодексом законів про працю (КЗпП) України [2].

Взагалі поняття «зайнятість населення», відповідно до положень Закону України «Про зайнятість населення», передбачає діяльність осіб, що не заборонена законодавством і пов'язана із задоволенням їхніх особистих і суспільних потреб для одержання доходу (заробітної плати) у грошовій або іншій формі [3].

Згідно з частиною 1 статті 4 відзначеного закону, до зайнятого населення належать також особи, які навчаються за денною формою у вищих навчальних закладах (ВНЗ) і поєднують навчання з роботою.

Окремі правові норми у сфері вищої освіти закріплені спеціальним законодавством і регулюють трудову діяльність цієї категорії осіб. Відповідно до абзаца 14 частини 1 статті 51 Закону України «Про освіту» студенти мають гарантоване державою право на трудову діяльність у встановленому порядку у вільний від навчання час [4]. Також пунктом 3 частини 1 статті 62 Закону України «Про вищу освіту» студентам забезпечено право на трудову діяльність у встановленому порядку в позанавчальний час [5].

Отже, можна стверджувати, що право здобувачів вищої освіти вільно обирати вид діяльності, професію та місце роботи відповідно до своїх здібностей і потреб закріплено на законодавчому рівні за умови зайнятості у вільний від навчання час.

Однак наявні деякі особливості укладення трудового договору зі здобувачами вищої освіти, що навчаються за денною формою навчання. Відповідно до мети дослідження проаналізували найпоширеніші з них.

Необхідно зазначити, що з метою визначення роду та характеристики трудових відносин, що складаються між роботодавцем і працівником, який поєднує трудову діяльність із навчанням, передовсім необхідно визначитись: чи є робота на таких умовах основним місцем праці, сумісництвом або суміщенням?

Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» містить поняття основного місця роботи, відповідно до якого основне місце роботи – це місце роботи, де працівник працює на підставі укладеного трудового договору та де знаходиться (оформлена) його трудова книжка, до якої вноситься відповідний запис про роботу [6].

Реалізація права на працю, згідно зі статтею 2 КЗпП України, відбувається шляхом укладення трудового договору про роботу на підприємстві, в установі, організації. Також трудовий договір може бути укладений із фізичною особою.

Своєю чергою, положеннями статті 21 КЗпП України визначено, що трудовий договір – це угода між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, що визначена цією угодою, з дотриманням внутрішнього трудового розпорядку, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату та забезпечувати необхідні для виконання роботи умови праці, що передбачені законодавством про працю, колективним договором та угодою сторін [7].

Отже, зрозумілим є той факт, що під час навчання здобувача вищої освіти у ВНЗ за денною формою між сторонами трудовий договір не укладається та відповідно не виникають трудові відносини, тому така форма навчання не є основним місцем роботи.

Стосовно сумісництва як однієї з форм трудових відносин, відповідно до п. 1 Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ та організацій, що затверджено спільним наказом Мінпраці, Мін'юсту та Мінфіну від 28.06.93 р. № 43, то сумісництвом вважається виконання працівником, крім своєї основної, іншої регулярної оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час на тому самому підприємстві, в установі, організації або у громадянина (підприємця, приватної особи) за найманням [8]. Поряд з тим працівникам, які виконують на тому самому підприємстві, в установі, організації разом зі своєю основною роботою, котра зумовлена трудовим

договором, додаткову роботу за іншою професією (посадою) або обов'язки тимчасово відсутнього працівника без звільнення від своєї основної роботи, провадиться доплата за суміщення професій (посад) або виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника.

Отже, працевлаштування здобувача вищої освіти не вважається як сумісництво або суміщення, з урахуванням положень наведених вище НПА.

Можна стверджувати, що трудовим законодавством не передбачено обмежень щодо поєднання навчання за денною (очною) формою навчання та роботи. Тому фармацевтичне підприємство, установа або заклад охорони здоров'я має право приймати на роботу таких працівників на загальних підставах.

Водночас, як відзначалось раніше, здобувач вищої освіти, який навчається за денною формою навчання у ВНЗ, може виконувати трудові обов'язки тільки у вільний від навчання час, як-от: у будні дні – перед або після занять (вранці чи ввечері, під час «вікон» у розкладі занять), а також у вихідні дні чи в період канікул [9].

Крім того, чинним законодавством передбачено, що робота здобувачів вищої освіти у вільний від навчання час може здійснюватися на умовах повного та неповного робочого дня. Визначення умов трудового договору стосовно робочого часу має безпосередній вплив на розмір оплати праці (заробітну плату) та інші суттєві умови роботи.

Але, на жаль, на практиці спостерігаються випадки, коли роботодавець із метою економії використання коштів, посилаючись на неможливість оформлення здобувача вищої освіти через зайнятість останнього у навчальному процесі ВНЗ, пропонує укладення трудового договору на працю з неповним робочим днем або тижнем.

Доволі часто в колективних договорах підприємств, установ, організацій (незалежно від форм власності), зокрема й у фармацевтичному секторі галузі ОЗ, передбачений ненормований робочий день для керівників, різних категорій фахівців і працівників. Встановлення ненормованого робочого дня можливе за умов, коли робота не піддається точному обліку в часі або коли працівник має можливість розподіляти час для роботи на свій розсуд [10]. Отже, робота з ненормованим робочим днем надає можливість здобувачу вищої освіти, що навчається на денній формі навчання, обирати самостійно графік своєї роботи, враховуючи розклад занять у ВНЗ, та отримувати при цьому заробітну плату.

Поряд з цим частиною 2 «Рекомендацій щодо порядку надання працівникам із ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці» встановлено, що ненормований робочий день не застосовується для працівників, які зайняті на роботі з неповним робочим днем чи тижнем.

Отже, можна дійти висновку: законодавством передбачено обмеження для роботи на умовах встановлення ненормованого робочого дня тільки для керівників, фахівців і працівників, які працюють із повною зайнятістю.

Останнім етапом нашого дослідження, відповідно до поставленої мети, стало здійснення аналізу переліку

посад, до яких можуть застосовуватись зазначені вище особливості роботи здобувачів вищої освіти.

Відповідно до Переліку провізорських посад у закладах охорони здоров'я, обов'язкова наявність провізорської спеціальності передбачена для таких категорій працівників: завідувач фармацевтичного (аптечного) закладу або завідувач відповідного структурного підрозділу, старший провізор, провізор, провізор-аналітик, клінічний провізор, провізор-інтерн [11].

Здобувачі вищої освіти, які одержують освіту вперше, не мають права працювати на посадах директора, начальника фармацевтичного (аптечного) закладу або відповідного структурного підрозділу, на посадах їхніх заступників, а також на посаді провізора-косметолога.

Необхідно відзначити, що, згідно з вказаним Переліком посад, молодші спеціалісти з фармацевтичною освітою (фармацевти) до завершення навчання у ВНЗ мають право працювати в закладах охорони здоров'я як на посадах лаборантів, так і керівників структурних підрозділів та їхніх заступників [12].

Право на працю – одне з основних прав людини. На законодавчому рівні держава забезпечує можливість реалізації життєво необхідних прав людини, зокрема прав осіб, які здобувають вищу освіту. Питання поєднання навчання здобувачів вищої освіти з роботою на умовах трудового договору залишається актуальним як для вищої школи, так і для представників практичної діяльності фармацевтичного сектора галузі ОЗ, і надалі потребує вивчення з метою забезпечення можливості поєднання практичного досвіду з теоретичними знаннями, що отримують здобувачі вищої освіти у ВНЗ.

Висновки

Окреслили основні особливості працевлаштування здобувачів вищої освіти у закладах охорони здоров'я,

фармацевтичних підприємствах та організаціях, що полягають у такому:

– чинним законодавством передбачено право здобувачів вищої освіти, які навчаються у ВНЗ за денною формою навчання, на вільне обрання роду діяльності, професії, роду занять і роботи;

– відносини, що складаються між здобувачем вищої освіти та ВНЗ, не можуть розглядатись як трудові відносини;

– робота за трудовим договором осіб, які поєднують її з денною формою навчання, не є сумісництвом або суміщенням, а вважається основним місцем роботи, тому передбачає ведення трудової книжки працівника відповідно до загального порядку;

– здобувач вищої освіти має право на власний розсуд обирати робочий час (повний або неповний робочий день, повний або неповний робочий тиждень) з урахуванням розкладу занять ВНЗ і тільки у вільний від навчання час;

– при роботі на умовах повного робочого дня колективним договором підприємства, закладу, організації, з урахуванням особливостей роботи, може бути встановлений ненормований робочий день для окремого переліку посад;

– чинним законодавством передбачена можливість працевлаштування осіб, які не мають вищої фармацевтичної освіти, на роботу в заклади ОЗ на чітко визначений перелік посад.

Держава створює, забезпечує сприятливі умови для роботи здобувачів вищої освіти, отримання практичного досвіду шляхом надання можливості вільно обирати вид діяльності, професію, місце роботи відповідно до своїх здібностей і потреб.

Перспективи подальших досліджень. Перспективним напрямом наукових досліджень є, на нашу думку, розроблення рекомендацій з удосконалення сучасних підходів до регулювання трудових відносин у фармацевтичній галузі.

Список літератури

- [1] Конституція України: закон України в редакції від 30.09.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
- [2] Кодекс законів про працю України в редакції від 16.04.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
- [3] Закон України «Про зайнятість населення» в редакції від 30.08.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
- [4] Закон України «Про освіту» в редакції від 19.02.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
- [5] Закон України «Про вищу освіту» в редакції від 16.04.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
- [6] Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» в редакції від 26.04.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
- [7] Котвіцька А.А. Аналіз сучасного стану нормативно-правового регулювання трудових відносин працівників фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я / А.А. Котвіцька, Д.Ю. Тарасенко, І.В. Кубарева // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2016. – №2. – С. 25–31.
- [8] Про затвердження Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28.06.1993 р. №43. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93>.
- [9] Котвіцька А.А. Навчання та трудова діяльність студентів: можливості суміщення / А.А. Котвіцька, О.О. Суріков, О.В. Кононенко // Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи: тези доповідей міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (17–20 березня 2014 року). – Х. : Вид-во НФаУ, 2014. – С. 82–87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/5713>.
- [10] Про затвердження Рекомендацій щодо порядку надання працівникам з ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці : наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 10.10.1997 р. №7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN518.html.

- [11] Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.10.2002 р. №385. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0894-02>.
- [12] Основи права та законодавства у фармації: націонал. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А.А. Котвіцька, І.В. Кубарева, О.О. Суриков та ін.; за ред. А.А. Котвіцької. – Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2016. – 528 с.
- References**
- [1] (2016) *Konstitutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy v redaktsii vid 30.09.2016*. [The Law of Ukraine Constitution of Ukraine]. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
- [2] (2017) *Zakon Ukrainy «Kodeks zakoniv pro pratsiu Ukrainy» v redaktsii vid 16.04.2017 r.* [The Law of Ukraine The Labour Code from April, 16, 2017]. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08> [in Ukrainian].
- [3] (2016) *Zakon Ukrainy «Pro zainiatist naseleennia» v redaktsii vid 30.08.2016 r.* [The Law of Ukraine On employment from August, 30, 2016]. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17> [in Ukrainian].
- [4] (2016) *Zakon Ukrainy «Pro osvitu» v redaktsii vid 19.02.2016 r.* [The Law of Ukraine On Education from February, 19, 2016]. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> [in Ukrainian].
- [5] (2017) *Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» v redaktsii vid 16.04.2017 r.* [The Law of Ukraine On Higher Education from April, 16, 2017]. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> [in Ukrainian].
- [6] (2017) *Zakon Ukrainy «Pro zbir ta oblik yedynoho vnesku na zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia» v redaktsii vid 26.04.2017 r.* [The Law of Ukraine On the collection and accounting of a single fee for obligatory state social insurance from April, 26, 2017]. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> [in Ukrainian].
- [7] Kotvitska, A. A., Kubareva, I. V., & Tarasenko, D. Yu. (2016). Analiz suchasnoho stanu normatyvno-pravovoho rehuliuвання трудових відносин працівників фармацевтичного сектора haluzi okhorony zdorovia [Analysis of the current state of legal and regulatory adjustment of labour relationship in pharmaceutical sector of health care field]. *Sotsialna farmatsiia v okhoroni zdorovia*, 2, 25–31 [in Ukrainian].
- [8] (1993) *Nakaz Ministerstva pratsi Ukrainy, Ministerstva yustitsii Ukrainy, Ministerstva finansiv Ukrainy «Pro zatverdzhennia Polozhennia pro umovy roboty za sumisnyctvom pratsivnykiv derzhavnykh pidpriemstv, ustanov i orhanizatsii» vid 28.06.1993 r. №43.* [Order of the Ministry of Labor of Ukraine, Ministry of Justice of Ukraine and the Ministry of Finance of Ukraine «On approval of the working conditions of part-time employees of state enterprises, institutions and organizations» from June, 28, 1993, №43]. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93> [in Ukrainian].
- [9] Kotvitska, A. A., Kononenko, O. V., & Surikov, O. O. (2014) Navchannia ta trudova diialnist studentiv: mozhlyvosti sumishchennia [Training and employment of students: combining capabilities]. *Sotsialna farmatsiya: stan, problemy ta perspektyvy*. Abstracts of Papers of the International Scientific and Praktscal Internet Conference (pp. 82–87). Kharkiv: NFAU. Retrieved from <http://dSPACE.nuph.edu.ua/handle/123456789/5713> [in Ukrainian].
- [10] (1997) *Nakaz Ministerstva pratsi ta sotsialnoi polityky Ukrainy «Pro zatverdzhennia Rekomendatsii shchodo poriadku nadannia pratsivnykam z nenormovanyim robochym dnev shchorichnoi dodatkovoi vidpustky za osoblyvyi kharakter pratsi» vid 10.10.1997 r. №7* [Order of the Ministry of Labor and Social Policy of Ukraine On approval of recommendations on the procedure for providing workers with irregular working day annual additional leave for special nature of work from October, 10, 1997, №7] Retrieved from http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN518.html [in Ukrainian].
- [11] (2002) *Nakaz Ministerstva okhorony zdorovia Ukrainy «Pro zatverdzhennia perelikiv zakladiv okhorony zdorovia, likarskykh, provizorskykh posad ta posad molodshykh spetsialistiv z farmatsevtichnoiu osvitoiu u zakladakh okhorony zdorovia» vid 28.10.2002 r. №385* [Order of the Ministry of Health of Ukraine On approval of the list of health care, medical, provizorskykh positions and positions of junior specialists with pharmaceutical education in health care from October, 28, 2002, №385]. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0894-02> [in Ukrainian].
- [12] Kotvitska, A. A., Kubareva, I. V., & Surikov, O. O. et al. (2016). *Osnovy prava ta zakonodavstva u farmatsii* [Basics of Law and Legislation in pharmacy]. Kharkiv: NFAU: Zoloti storinky [in Ukrainian].

Відомості про авторів:

Котвіцька А. А., д-р фарм. наук, професор, перший проректор із науково-педагогічної роботи, Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна.
Тарасенко Д. Ю., здобувач каф. соціальної фармації, Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна.

Сведения об авторах:

Котвицкая А. А., д-р фарм. наук, профессор, первый проректор по научно-педагогической работе, Национальный фармацевтический университет, г. Харьков, Украина.
Тарасенко Д. Ю., соискатель каф. социальной фармации, Национальный фармацевтический университет, г. Харьков, Украина.

Information about authors:

Kotvitska A. A., Dr. hab., Professor, first Vice-rector for academic work, National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine.
Tarasenko D. Yu., Aspirant, Department of Social Pharmacy, National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine.

E-mail: socpharm@nuph.edu.ua

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of Interest: authors have no conflict of interest to declare.

Надійшло до редакції / Received: 17.04.2017

Після доопрацювання / Revised: 21.04.2017

Прийнято до друку / Accepted: 25.04.2017